

Yli vuosisata työn, tasa-arvon ja turvallisuuden puolesta - Kansalaisten turvaa ja elämässä pärjäämisen mahdollisuuksia parannettu askel askeleelta

1906

Vahvistettiin edellisvuoden suurlakon tuloksena eduskuntauudistusta koskevat lait. Niiden nojalla toteutettiin yleinen ja yhtäläinen äänioikeus sekä yksikamarinen eduskunta. Suomalainen nainen sai äänioikeuden ensimmäisenä Euroopassa ja yhtäläisen vaalioikeuden ensimmäisenä maailmassa.

1907

Pidettiin ensimmäiset vapaat vaalit. SDP sai 80 eduskunnan 200 paikasta.

1917

Saavutettiin sosialidemokraattien keskeinen pyrkimys: Suomesta tuli itsenäinen valtio. Samana vuonna annettiin asetus ammattientarkastuksesta ja uusittiin vuodelta 1895 peräisin olevaa lakia "Koskien työnantajan vastuullisuutta työntekijää kohtaavasta ruumiinvammasta". Säädettiin laki 8-tuntisesta työpäivästä ja työllisyysvakuutuslaki.

1919

Hyväksyttiin perustuslait, joiden mukaan toteutuivat vaatimukset sanan-, kokoontumis- ja yhdistymisvapaudesta sekä kirje-, lennätin- ja puhelinpostin vapaus. Kansalaisille myönnettiin oikeus asuinpaikan valintaan ja liikkumisvapaus.

1921

Toteutettiin oppivelvollisuuslaki.

1922

Hyväksyttiin torpparien vapautusta koskeva laki. Samana vuonna säädettyssä työsääntölaissa oli mm. viitteitä luottamusmiesjärjestelmään.

1925

Uusittuun lakiin "Koskien työnantajan vastuullisuutta..." sisältyi myös määräyksiä ammattitaukeista.

1927

Tuli voimaan terveydenhoitolaki, joka loi pohjan kansalaisten terveydestä huolehtimiselle. Samana vuonna uusittiin laiksi asetus ammattientarkastuksesta vuodelta 1917.

1934

Oli työttömyysvakuutuksen vuosi: valtio ja työttömyyskassat ryhtyivät sen perusteella tukemaan työttömiä taloudellisesti.

1935

Erityislaki ammattitaukeista

1937

Säädettiin vähävaraisia koskeva äitiysavustuslaki ja kansaneläkelaki.

1939

Hyväksyttiin ammattikoulutuksen järjestämistä koskeva laki, jota myöhemmin on täydennetty. Samana vuonna säädettiin vuosilomalaki, jonka mukaan yli vuoden työsuhteessa olleelle tuli 9 päivän ja yli 5 vuotta olleelle 12 päivän vuosiloma.

1940

Ns. Tammikuun kihlaus: SAK:n ja STK:n julkilausuma, jossa STK tunnusti SAK:n neuvottelijaosapuoleksi.

1941

Sosialidemokraatit ajoivat läpi äitiysavustuksia koskevan lain.

1942

Säädettiin laki työkyvyttömyyseläkkeestä.

1944

Hyväksyttiin laki vapunpäivän järjestämisestä työntekijäin vapaapäiväksi.

1946

Työaikalaki: 46 tunnin työviikko.

1948

Sosialidemokraatit toteuttivat lapsilisälain. Samana vuonna säädettiin myös tuberkuloosilaki, jonka avulla tuberkuloosi on miltei täysin poistettu.

1949

Säädettiin kolme arava-lakia. Myöhemmin kehitettyjen lakien avulla on lisätty yhteiskunnan aloitteellista panosta asuntotuotannossa ja vähävaraisille tarkoitettua asuntotuotantoa. Samoin tehtiin laki vanhuuseläkkeestä.

1952

Päätettiin työturvallisuuslaista ja vanhuusavustuslaista.

1955

Säädettiin työkyvyttömyyslaki.

1956

Uudistettiin kansaneläkelaki.

1960

Säädettiin uusi vuosilomalaki ja perustettiin työnantajien rahoittama työttömyyskassojen keskuskassa.

1961

Eduskunta päätti TEL- ja LEL- (ansioeläke) laeista. Sama vuosi merkitsi lapsiperheille mahdollisuutta asumistuen saantiin.

1963

Sosialidemokraatit ajoivat läpi sairausvakuutuslain. Se olisi toteutunut jo 20-luvulla, mikäli muut olisivat tukeneet sosialidemokraattisen hallituksen esitystä.

1965

Päätettiin työaikalaista, jonka tuloksena saatiin 40-tuntinen työviikko.

1967

Säädettiin uusi ammattitautilaki.

1968

Toteutettiin aikamme merkittävin sivistyspoliittinen tavoite - saatiin laki peruskoulusta.

1969

Hyväksyttiin laki opintolainojen valtioneuvoston takauksesta. Lain nojalla pääsivät valtion takauksesta osallisiksi myös ammattiin valmistavissa oppilaitoksissa ja ammattikursseilla opiskelevat.

1970

Sosialidemokraatit vaikuttivat voimakkaasti Kehitysaluekehityksen perustamiseen. Rahaston tarkoituksena on edistää kehitysalueiden elinkeinotoimintaa. Työsopimuslakiin sisällytettiin mm. 6 viikon synnytysloma kaikille palkkasuhteessa oleville äideille.

1971

Säädettiin kansanterveyslaki. Tavoite tähän asetettiin jo Forssan kokouksessa 1903.

1972

Säädettiin lait työsuojelun hallinnosta ja valvonnasta. Myös näillä laeilla on taustansa Forssassa 1903 ja Turussa 1969. Samana vuonna säädettiin lasten päivähoitolaki. Opintotukilaki tuli voimaan, samoin äänioikeus- ja vaalikelpoisuusikärajan alentaminen 18-vuoteen.

1973

Työntekijät saivat oikeuden neljän viikon vuosilomaan. 1973 tuli voimaan palkkaturvalaki, joka varmistaa työntekijän palkkasaatavat erityisesti työnantajan konkurssitapauksessa.

1974

Päätettiin EEC-vapaakauppasopimuksesta ja Kev-sos-sopimuksista.

Äitiysloma pidennettiin seitsemäksi kuukaudeksi.

1975

Uudistettiin lapsen asemaa koskeva lainsäädäntö, jonka tarkoituksena on saattaa kaikki lapset syn-typerästä riippumatta samaan asemaan. Lapsiperheiden asumistuki laajeni ja työeläkkeiden tavoitetaso nousi. 1975 säädettiin laki puolisoiden erillisverotuksesta ja autonkuljettajien työaikalaki. Hyväksyttiin ns. maapakettiin kuuluva laki kuntien etuosto-oikeudesta. Järjestömuotoisen sivistystyön toimintaedellytysten parantamiseksi säädettiin opintokeskuslaki.

1977

Hyväksyttiin loput maapakettiin kuuluvista laeista. Keväällä 1977 solmitun työehtosopimuksen yhteydessä luotiin myös pohja talvilomalle.

1978

Pidennettiin äitiyslomaa 8 kuukaudeksi, josta isä voi käyttää kaksi viikkoa vanhempainlomana. Samana vuonna hyväksyttiin laki yhteistoiminnasta yrityksissä, jota koskevan vaatimuksen nosti esiin Rafael Paasio 1967 pitämässään telakkapuheessa. Syksyllä tulivat voimaan kuluttajansuojaa koskevat lait. Hyväksyttiin laki työterveyshuollossa ja vahvistettiin lomautus- ja irtisanomissuojaa parantava laki työsopimuslain muuttamisesta. Vuosilomalain muutoksen mukaan yli seitsemän vuotta jatkuneessa työsuhteessa on työntekijällä oikeus saada lomaa kaksi ja puoli arkipäivää kultaikin täydeltä lomanmääräytymiskaudelta, mikä käytännössä merkitsi talviloman toteutumista.

1979

Säädettiin opintovapaalaki sekä liikuntalaki, jolla järjestettiin liikuntakulttuurin valtionavustusjärjestelmä.

1980

Säädettiin asuntosäästöpalkkiolaki nuorten ensimmäisen omistusasunnon hankkimismahdollisuuksien parantamiseksi. Säädettiin laki kuntien kulttuuritoiminnasta.

1981

Uudistettiin aluepoliittinen lainsäädäntö, säädettiin maa-aineslaki eli ns. soralaki, hyväksyttiin ilmansuojelulaki, kalastuslaki eli ns. "pilkkilaki" uudistettiin. Tehtiin sove-uudistus, jolla sairausvakuutuspäivärahan ja äitiysrahan taso nousi ja

päivärahat tulivat veronalaisiksi sekä säädettiin rintamaveteraanien varhaiseläkelaki.

1982

Hyväksyttiin ns. Valtava-lakipaketti, jolla uudistettiin sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelua ja valtion osuutta koskeva lainsäädäntö. Samassa yhteydessä eduskunta hyväksyi sosiaalihuoltolain. Hallintomenettelylailla pyrittiin parantamaan kansalaisten oikeussuojaa ja hallinnon palvelutasa. Päätettiin laaja-alaisen ympäristöministeriön perustamisesta.

1983

Uudistettiin lastensuojelulaki. Samoin parannettiin työsuhdeturvaa säännöksiin irtisanomisen menettelytavoista, neuvotteluvollisuudesta, tuomioistuinkäsittelystä ja korvauksista. Siirrettiin pääosa entisen invalidihuoltolain nojalla järjestettävästä lääkinnällisestä kuntoutuksesta kunnallisen terveydenhuollon tehtäväksi. Kansaneläkeuudistuksen II A-vaiheen epäkohdat korjattiin ja II B-vaihe tuli voimaan.

1984

Tehtiin työttömyysturvan kokonaisuudistus. Päätettiin pienten lasten hoitopaketista, jossa sitouduttiin kehittämään lastenhoitoa niin, että vuoteen 1990 mennessä kaikille alle 3-vuotiaille voidaan järjestää hoito joko kunnallisena päivähoidona tai antaa perheille kotihoidon tukea perheen tekemän valinnan mukaan. Vanhemmille oikeus hoitovapaaseen siihen saakka, kun lapsi täyttää kolme vuotta. Säädettiin rakennussuojelulaki. Vuosilomalakia muutettiin siten, että työntekijälle kertyy lomapäiviä kaksi ja puoli päivää kuukaudelta, kun työsuhde on jatkunut vuoden. Parannettiin heikoimmassa taloudellisessa asemassa olevien rintamaveteraanien asemaa.

1985

Uudistettiin sukunimilainsäädäntö. Korotettiin nuoren asuntosäästäjän starttirahaa. Säädettiin, että vuonna 1961 ja sen jälkeen syntyneille on suun ja hampaiden tutkimus ja ehkäisevä hoito maksutonta. Ikäluokkia on myöhemmin laajennettu. Säädettiin laki kunnallisesta ympäristönsuojelusta.

Päätettiin nuorisotyölaista. Parannettiin free lance -työntekijöiden eläketurvaa. Työnvälityslain muutoksella tehtiin työvoiman vuokraus luvanvaraiseksi. Säädettiin lait yksilöllisestä varhaiseläkkeestä ja varhennetusta vanhuuseläkkeestä. Jatkettiin lapsilisän maksukautta vuodella. Uudistettiin siviilipalveluslaki. Päätettiin laista asunto-olojen kehittämiseksi. Kansaneläkeuudistuksen III vaihe tuli voimaan.

1986

Säädettiin laki osa-aikaeläkkeestä. Eduskunta sai valmiiksi valtiosäännön osittaisuudistuksen. Ydinenergialailla siirrettiin ydinenergian käyt-

töön liittyvät ratkaisut eduskunnan tehtäväksi. Tasa-arvolaki valmistui. Uudistettiin työelämän pelisääntöjä parantamalla työntekijän työsuhdeturvaa ja toimeentuloturvaan irtisanomistilanteissa. Korotettiin nuoren asuntosäästäjän starttirahaa. Säädettiin korkeakoulujen kehittämislaki.

1987

Uudistettiin huoneenvuokralaki ja lisättiin poliittista ym. syrjintää koskeva kieltö työsopimuslakiin. Säädettiin vammaistukilaki, joka tuli invalidirahalain sijaan. Kansaneläkelain apu- ja hoitolisäjärjestelmä korvattiin uudella eläkkeensaajien hoitotuella.

Uusi työllisyyslaki säädettiin tulemaan porrastetusti voimaan vuosien 1988-1990 alusta lukien. Lain työllistämismuutosten toimeenpano aloitettiin pahimmilta työttömyysalueilta.

1988

Uudistettiin työelämää koskevaa lainsäädäntöä: vaarallisiin töihin työsuojeluvaltuutetun keskeytysoikeus ja työntekijän kieltäytymisoikeus, yksilölliset työajat, tilapäinen ja osittainen hoitovapaa pienten lasten vanhemmille. Työsopimuslain muutoksella pidennettiin irtisanomisaikoja ja parannettiin työsuhdeturvaa sekä osa-aikatyöntekijöiden asemaa. Yhteistoimintalakiin lisättiin tehostettu neuvotteluvaihe, joka koskee irtisanomisia, osa-aikaistamisia, lomautuksia ja liikkeen luovutuksia.

Joustava eläkeikäjärjestelmä (yksilöllinen varhaiseläke, varhennettu vanhuuseläke ja osa-aikaeläke) otettiin myös valtion ja kuntien henkilöstöön. Käynnistettiin lapsilisien tasokorotukset, joita tehtiin myös vv. 1989-91. Verouudistuksen ensimmäisen vaiheen lait säädettiin.

1989

Tehtiin perhe-eläkejärjestelmän kokonaisuudistus, jolla mm. oikeutettiin myös mieslesket leskeneläkkeeseen puolisonsa kuoleman jälkeen. Säädettiin vuoden 1990 alusta voimaan tullut henkilöstörahasolaki, jolla kehitetään uutta yritysrahaosuusjärjestelmää. Tieliikenteen ajo- ja lepoajoista säädettiin uusi laki. Perustettiin valtion eläkerahasto, jotta voitaisiin varautua valtion tulevien eläkemenojen tasaamiseen.

Uusi tulo- ja varallisuusverolaki säädettiin pysyväksi voimaan vuoden 1990 alusta. Samasta ajasta voimaan tulevaksi hyväksyttiin uudistettu yhdistyslaki, jolla edistetään kansanvaltaisia menettelytapoja yhdistyksissä. Presidentin vaalilain muutos kaksivaiheiseksi kansanvaaliksi ja valtaoikeuksien tarkistaminen eteni.

1990

Käynnistettiin asunto-olojen kehittämiskassa ja mahdollistettiin asumisoikeusasuntojen rakenta-

minen. Maapolitiikkaa tehostettiin lunastusmahdollisuuksia ja etuosto-oikeutta laajentamalla, kaavoitusmenettelyä keventämällä ja rakennusmaan arvonnousua leikkaamalla. Lunastuslain muutos lykkääntyi yli vaalien.

Vuonna 1990 vakinaistettiin aikuisopintotuki. Samaan tähtäsi erorahaston toimialan laajentaminen lailla koulutus- ja erorahastoksi.

1991

Tuli voimaan kuntoutusta koskeva uudistus ja alettiin maksaa kuntoutusrahaa. Kansaneläkelain asumistukijärjestelmää ja puolisoien eläkeidenlisäosaa koskevat korjaukset tulivat voimaan 1.9.-91. Henkilöstön hallintoedustuksesta säädetyn lain nojalla toteutettiin hallintoedustus yrityskohtaisesti. Ensiasunnon ostajilta poistettiin leimavero.

1992

SDP:n pitkäaikainen tavoite kehittää parlamentaarista järjestelmää enemmistöperiaatteen suuntaan toteutui syyskuussa 1992. Kumottiin nk. tavallisten lakien lepäämäänjättämismahdollisuus. Lepäämäänjättämissäännöstö, joka oli perua vuoden 1906 valtiopäiväjärjestyksestä, oli johtanut siihen, että monet lait jouduttiin lainsäädäntöteknisistä syistä säätämään yksivuotisin lakeina.

Lepäämään jäi pitkään valmisteltu perusoikeus-uudistus, jolla vahvistetaan sosiaalisen, sivistyksellisen ja taloudellisen turvan oikeudellista perustaa.

1994

Tuli voimaan Euroopan talousaluetta ETAa koskeva sopimus. Sillä luotiin EY:n ja EFTA-valtioiden välille kattava järjestely, jolla EY:n sisämarkkinat toteutettiin koko ETA:n alueella. Kesäkuussa 1994 allekirjoitettiin sopimus Suomen, Ruotsin, Norjan ja Itävallan liittymisestä Euroopan unioniin. Suomen kansa hyväksyi lokakuussa sopimuksen Suomen liittymisestä EU:iin. Eduskunta hyväksyi 18.11.1994 Suomen liittymisen Euroopan unionin jäseneksi 1.1.1995.

1995

Suomi liittyi Euroopan unioniin. Hyväksyttiin ja tuli voimaan vuodesta 1992 lepäämässä ollut esitys perustuslakien perusoikeussäännösten muuttamisesta, jolla lisättiin perustuslain suojan piiriin uudet, keskeiset perusoikeudet: taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset oikeudet. Syrjintäkielto sekä säännökset lasten yhdenvertaisesta kohtelusta ja sukupuolten tasa-arvosta tulivat sääntelyn piiriin. Uudistuksen yhteydessä luovuttiin toimeentulon lakisäätteistä perusturvaa koskevasta mahdollisuudesta jättää lakiehdotus lepäämään yli valtiopäivien.

Rauhanturvaamislain muutos tuli voimaan, joka mahdollistaa osallistumisen erityisesti humanitaariseen avustustoimintaan ja siviiliväestön suojaamiseen tähtäävään rauhanturvaamistoimintaan.

Paavo Lipposen historiallisen laajapohjainen viiden puolueen hallitus aloitti työnsä 13.4.1995.

Solmittiin kattava tulopoliittinen sopimus vuosiksi 1996-1997. Korot laskivat lähelle Saksan markan korkotasoa.

1996

Tuli voimaan vaalilainsäädännön uudistus, jonka mukaan äänioikeusikä määräytyy vaalivuoden alun asemasta vaalipäivän mukaan ja jokainen viimeistään vaalipäivänä 18 vuotta täyttävä on äänioikeutettu.

Tuli voimaan laki alle kouluikäisten lasten oikeudesta päivähoitoon.

Asuntorahoituksen kehittämiseen tähtäävät lait tulivat voimaan. Niiden mukaan mm. yksityishenkilön ottamalle asuntolainalle voidaan myöntää rajoitettu valtiontakaus.

Rahalain muutos loi edellytykset liittyä Euroopan valuuttajärjestelmään. Päätöksentekomenettelyä Suomen markan ulkoisen arvon määrittämisestä selkeytettiin ja kevennettiin. Kytkeytyminen Euroopan valuuttakurssijärjestelmään ja kiinteän keskuskurssin määrittäminen markan suhteessa ecuun tapahtui syksyllä uuden menettelylain mukaisesti.

Säädettiin laki vuorotteluvapaasta.

Työttömyys aleni ja talouskasvu vakautui notkahduksen jälkeen.

1997

Vuoden tuli voimaan luonnonsuojelulain uudistus.

Kalastuslain muutos viehekalastuksen harjoittamisesta tuli voimaan.

Joulukuussa solmittiin uusi vuoden 1998-1999 kattava tulopoliittinen kokonaisratkaisu. Palkan korotukset pysyivät maltillisina. Veronkevennykset suunnattiin pieni- ja keskituloisille. Työllisyys parani ja vuoden aikana syntyi n. 60.000 uutta työpaikkaa.

1998

Hallitus antoi esityksen uudesta hallitusmuodosta eduskunnalle. Esityksessä neljä entistä perustuslakia yhdistetään yhdeksi uudeksi perustuslaiksi.

Eduskunta päätti Suomen osallistumisesta Euroalueeseen 1.1.1999 opposition vastustaessa asiaa.

Uusi yliopistolaki tuli voimaan elokuun alussa. Eduskunta hyväksyi muut koululait tuleviksi voimaan 1.1.1999.

1999

Hyväksyttiin (31.12.1998) euron peruuttamattomat muuntokurssit, jotka tulivat voimaan 1.1.1999. Euron ja Suomen markan virallinen ja tarkka muuntokurssi oli 5,94573.

Eduskunta hyväksyi Suomen perustuslain ensimmäisen kerran helmikuussa, jonka jälkeen laki jäi lepäämään yli vaalien. Lopullisesti eduskunta hyväksyi lain kesäkuussa. Lain nimi muuttui Suomen perustuslaiksi eduskuntakäsittelyn aikana.

2000

Kunnallisten sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuihin maksukatto 1.1.2000 alkaen.

Uusi Suomen perustuslaki tuli voimaan 1.3.2000. Eduskunnan toimivaltaa suhteessa sen luottamusta nauttivaan valtioneuvostoon lisätään ja toisaalta tasavallan presidentin valtaoikeuksia supistetaan. Perusoikeudet säilyivät pääosiltaan vuoden 1995 perusoikeusuudistuksen mukaisessa muodossa.

Tulopoliittinen kokonaisratkaisu vuosille 2001 - 2002 allekirjoitettiin. Sopimus kattoi lähes kaikki palkansaajat. Palkankorotusten ja veronkevenysten ansiosta palkansaajien ostovoiman kehitys turvattiin. Sopimukseen liittyen hallitus sitoutui uudistamaan työelämää kohentamaan työttömyyden aikaista toimeentuloturva.

Euroopan unioni hyväksyi avoimesti ja laajalla kokoonpanolla valmistellun julistuksen unionin perusoikeuskirjaksi. Kirjassa on koottuna unionin tasolla voimassa olevat kansalaisten perusoikeudet ja niiden lisäksi merkittäviä uudistuksia työelämän ja ammattiyhdistysoikeuksien laajentamiseksi.

Työttömyysaste laski alle 10 prosentin ja työllisyysaste lähestyi 67 prosenttia.

2001

Uusi työsopimuslaki tuli voimaan 1.6.2001. Lain ansioita ovat mm. yleissitovan työehtosopimuksen määrittelyn helpottuminen, alakohtaisten sopimismahdollisuuksien laajentuminen sekä vuokratyöntekijöille vähimmäisehdot.

Kaikille 6-vuotiaille oikeus maksuttomaan esiopetukseen 1.8.2001 lähtien.

Eduskunta hyväksyi lain samaa sukupuolta olevien parisuhteen rekisteröimisestä.

Työttömyysaste laski 9 prosenttiin ja työllisyysaste lähestyi 68 prosenttia.

2002

Suomi siirtyi euron käyttöön 1.1.2002. Markka- ja euromääräiset setelit ja kolikot olivat yhtä aikaa käytössä kaksi kuukautta vuoden 2002 alussa. Markkamääräiset setelit ja kolikot lakkasivat olemasta laillisia maksuvälineitä maaliskuun 2002 alusta.

Oikeus julkisesti tuettuun hammashuoltoon laajentuu koskemaan kaikkia.

Aloitettiin terveydenhuoltoa uudistava kansallinen hanke ja sen osana leikkausjonojen purku.

2003

Vähemmistövaltuutetun virka perustettiin.

Työttömyysturvalain kokonaisuudistus toteutettiin.

Otettiin Noste-ohjelma käyttöön. Se on pääosin työssä käyvien aikuisten osaamisen kohottamiseksi tarkoitettu ohjelma vuosille 2003-2007. Se kohdistuu vähiten koulutusta saaneeseen aikuisväestöön

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä

Lääkkeiden vaihto halvempaan tehtiin mahdolliseksi (ns. geneerinen substituoitio).

Nuorten osallisuushanke 2003 - 2007.

2004

Yhdenvertaisuuslaki voimaan. Lain tarkoituksena on turvata ihmisten samanlainen kohtelu vertailukelpoisissa tilanteissa yhteiskunnan eri lohkoilla. Uudeksi valvontaelimeksi perustettiin syrjintälautakunta.

Uusi laki yksityisyyden suojasta työelämässä tuli voimaan. Uudet säännökset koskevat erityisesti työntekijän kameravalvontaa, hänen sähköpostinsa esille hakemista ja avaamista sekä työnhaikijan ja työntekijän huumetestauksen perusteita.

Aamu- ja iltapäivähoidon toteuttaminen ja valtion määrärahojen lisäys

Sosiaaliset yritykset vajaakuntoisten ja pitkäaikaistyöttömien työllistymisen edistämiseksi

Ulosottolaki muutoksella ulosotolle on asetettu enimmäiskesto. Yksityishenkilöiltä voi periä samaa velkaa ulosottoteitse yleensä 15 vuotta. Poikkeuksena on rikosperusteiset saatavat, joiden ulosmittauskelpoisuus päättyy 20 vuoden kuluttua. Laki tuli voimaan 1.3.2004, mutta siirtymäsäännösten mukaan tuomion täytäntöönpanokelpoisuus voi lakata aikaisintaan 1.3.2008.

2005

Tulopoliittinen kokonaisratkaisu vuosille 2005-2007.

Lapsiasiainvaltuutetun virka perustettiin.

Uusi vuosilomalaki paransi merkittävästi pätkätyöntekijöiden asemaa. Se turvaa kaikille palkallisen vuosiloman ja parantaa samalla määrä- ja osa-aikaisten vuosilomaetuuksia.

Nuorten yhteiskuntatakuu astui voimaan. Nuorten yhteiskuntatakuu mukaan nuorille työttömille työnhakijoille tarjotaan koulutus-, työharjoittelu- tai työpajatoimenpiteet kolmen työttömyyskuukauden jälkeen. Työvoimapalveluista sovitaan nuoren kanssa yksilöidyssä työnhakusuunnitelmassa.

Muutosturva astui voimaan. Sen tavoitteena on parantaa tuotannollisin ja taloudellisin perustein irtisanotun työntekijän uudelleen työllistymistä tiivistämällä työnantajien, työntekijöiden ja työhallinnon yhteistyötä irtisanomistilanteissa.

Kunta- ja palvelurakennehanke käynnistettiin. Hankkeen tavoitteena on vahvempi kuntakoko, palveluiden hyvä saatavuus ja vahvempi kuntatalous. Kunta- ja palvelurakennetta suunnittelevat kaikki eduskuntaryhmät yhdessä, ei vain hallitus. Hankkeen laajempi valmistelu on tarpeen, koska uudistus ulottuu yli vaalikauden.

Terveysturvallisuuden hoitotakuu: hoitoon pääsyyn enimmäisajat ja valtakunnalliset hoidon kriteerit

Työeläkeuudistus voimaan. Vanhuuseläkeikä on joustavasti 63-68 vuoden välillä, työeläkettä kertyy 18 ikävuodesta alkaen ja eläke määräytyy koko työuran ansioiden mukaan. Eläkettä kertyy myös lastenhoitoajoilta ja opiskeluajalta.

Lex Taipale - Elma (eläketuki pitkäaikaistyöttömille) astui voimaan. Erityisen pitkään työttömänä olleille ikääntyneille vuosina 1941-47 syntyneille on annettu mahdollisuus siirtyä eläkkeelle eläketuen avulla.

2006

Työvoiman vapaa liikkuvuus 1.5.2006 alkaen.

Pitkäaikaistyöttömien yhteiskuntakuun eli työmarkkinatuen uudistamisen mukaisesti työmarkkinatuen saajille tarjotaan viimeistään työmarkkinatuen 500 päivän (180 päivän) saamisen jälkeen aktiivitoimenpiteitä ja työttömällä on velvollisuus osallistua näihin toimenpiteisiin.

Yli 54-vuotiaille työntekijöille työllistämisen tuki.

Vanhusten hoidon tarpeen arviointi (hoivatakuu).

Toimeentulotuesta poistettiin 7 prosentin asuiskustannusten omavastuuosuus, joka auttaa kaikkein köyhimmässä asemassa olevia.

Päätettiin, että parturien ja kampaamoiden, vaatteiden ja kenkien sekä polkupyörien korjauksen arvonlisävero alennetaan vuoden 2007 alusta 22 prosentista 8 prosenttiin EU-maissa meneillään olevan kokeilun mukaisesti.

Päätettiin jatkaa vuorotteluvapaajärjestelmää vuoden 2007 loppuun.

2007

Parannukset perheille:

Adoptiovanhempain vanhempainrahakautta pidentettiin ja perhehoitajien tukea parannettiin.

Perhevapaauudistus: vanhempainpäivärahoja korotettu, työnantajalle maksettavaa vuosilomakorvausta korotettu ja ns. isäkuukauden käyttöä joustavoitettu.

(2007-2011: Porvarihallitus. Veropohjaan syntyi ammottava aukko. Raju valtionvelan kasvu alkoi.)

2012

Perusturvan korotus 100 €/kk

Pääomatuloverokantaa nostettiin 28 prosentista 30:een. Lisäksi pääomatulovero tehtiin progressiiviseksi siten, että 2015 alkaen yli 30 000 euron/vuosi osalta pääomatulovero on 33 %.

2013

Nuorisotakuu

- voimaan 2013 alusta
- jokaiselle alle 25-vuotiaalle nuorelle ja alle 30-vuotiaalle vastavalmistuneelle tarjotaan työ-, työkokeilu- opiskelu, työpaja- tai kuntoutuspaikka viimeistään kolmen kuukauden kuluessa työttömäksi ilmoittautumisesta

Vanhuspalvelulaki

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalouden (vanhuspalvelulaki) tuli voimaan 1.7.2013. SDP esitti lakia jo 2009 välikysymyksen yhteydessä. Lain tavoitteena on

- edistää ikääntyneiden hyvinvointia ja kaventaa hyvinvointieroja
- tukea ikääntyneiden osallisuutta ja voimavaroja
- edistää ikääntyneiden itsenäistä suoriutumista puuttamalla ajoissa toimintakyvyn heikkeneemiseen ja sen riskitekijöihin
- turvata ikääntyneiden palvelutarpeen arviointiin pääsy ja määrältään ja laadultaan riittävät palvelut

Hyväksyessään vanhuspalvelulain eduskunta liitti siihen seuraavat lausumat:

“Eduskunta edellyttää, että hallitus arvioi henkilöstömitoituksen toteutumisen vanhuspalvelulais-
sa tarkoitetulla tavalla vuoden 2014 aikana ja mikäli ympärivuorokautisessa hoidossa ei ole saavutettu suositusten mukaista henkilöstömitoitusta (vähintään 0,5), antaa eduskunnalle esityksen lain täsmentämisestä.”

”Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa ja arvioi lain tavoitteiden toteutumista ja vaikutusta erityisesti ikääntyneen väestön hyvinvointiin, terveyteen ja toimintakykyyn ja sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuuteen sekä kunnille aiheutuviin kustannuksiin.”

Asuntopoliittiset uudistukset

- valtion tukemaan asuntotuotantoon yhteensä 150 miljoonaa euroa lisää määrärahoja vuosina 2013-2015 (lisäksi kevään 2014 kehysriehessä päätettiin lisätoimista, joilla voidaan lisätä valtion tuella rakennettävien vuokra-asuntojen rakentamista)
- korjausrakentamisen tukeminen
- Vuosina 2013 ja 2014 yhteensä 115 miljoonaa euroa perusparannuksien käynnistysavustuksiin. Avustuksilla rahoitetaan peruskorjauksia. Avustukset on tarkoitettu kohdentaa erityisesti lähiöihin, joiden asuntokannassa on erityisen paljon korjausvelkaa.
- Remontti Oy

2014

Sote-uudistus

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeisinä tavoitteina ovat väestön terveyden, hyvinvoinnin ja sosiaalisen turvallisuuden edistäminen, yhdenvertaisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen turvaaminen koko maassa, sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalvelujen vahvistaminen sekä kustannustehokkaan ja vaikuttavan palvelurakenteen toteuttaminen.

Uusi sosiaalihuoltolaki

- voimaan 2015
- lapsiperheiden kotipalvelua lisätään
- palvelujen laatua tarkkaillaan omavalvonnalla ja ilmoitusvelvollisuudella
- sosiaalihuollon painopiste siirretään hyvinvoinnin edistämiseen, ennaltaehkäisevään työhön ja varhaiseen tukeen

Ilmastolaki

Voimaan 2015, tavoitteena kattaa sekä ilmastomuutoksen hillintä että siihen sopeutuminen sekä seuraavat elementit:

- 80 prosentin päästövähennystavoite vuodelle 2050
- hallinnon toimintaa päästökaupan ulkopuolisten päästöjen vähentämiseksi ohjaava suunnittelu- ja seurantajärjestelmä

- viranomaistoiminnan työnjaon selkeyttäminen sekä
- eduskunnan roolin vahvistaminen ilmastopoliitiikassa

Opintotuki uudistukset

- opintotuki sidottiin indeksiin 1.8.2014, mistä alkaen opintotuki nousee vuosittain automaattisesti kansaneläkeindeksin mukaisesti
- opintorahan perusmäärä nousi 1.8.2014 alkaen n. 1,3 prosenttia
- opintolainan maksimimäärä nousi 100 €/kk
- opintolainan valtioneuvoston määrää n. 100 €/kk
- opintolainan korkoa ei makseta lainkaan opiskeluaikana.

Joustava hoitoraha

- voimaan vuoden 2014 alusta ja sen ansiosta
- perheiden, joissa on alle 3-vuotias lapsi, on taloudellisesti helpompaa sovittaa yhteen perhe- ja työelämä
- lyhyenkin osa-aikaisen työn vastaanottaminen on joustavan hoitorahan ansiosta entistä kannattavampaa
- joustavaa hoitorahaa voi saada kumpikin vanhempi yhtä aikaa, jos he ovat järjestäneet työnsä niin, että he hoitavat lasta eri aikoina

Maksuttomat kalastusoikeudet säilytettiin yli 65-vuotiaille kalastuslain uudistuksen yhteydessä kovan taistelun jälkeen.

Tasa-arvoinen avioliittolaki

- Voimaan 2017.
- Jatkossa myös samaa sukupuolta olevilla pareilla on oikeus solmia avioliitto.

Uusi yhdenvertaisuuslaki

- Voimaan 1.1.2015; antaa aiempaa laajempaa suojaa syrjinnältä.
- Sovelletaan julkisen toiminnan lisäksi yksityiseen toimintaan.
- Velvoite edistää yhdenvertaisuutta laajenee koskemaan viranomaisten lisäksi koulutuksen järjestäjiä ja oppilaitoksia sekä työnantajia.
- Suoja syrjinnältä on yhtäläinen riippumatta siitä, perustuuko syrjintä etniseen alkuperään, ikään, kansallisuuteen, kieleen, uskontoon, vammaukseen, mielipiteeseen, terveydentilaan, vammaisuuteen, seksuaaliseen suuntautumiseen tai muuhun henkilöön liittyvään syyhyn.